

POVÍDÁNÍ SI S DĚTMI

Povídám si se svou vnučkou, povídám si pohádku,
stále jednu dokola o neposedném koťátku.

Koťátko se zatoulalo, za ohradu běželo,
chtělo si jen trochu hrát a velký svět poznávat.

Objevilo velkou louku, na ni vzácné květiny,
měly velké krásné květy na kterých motýlci seděli.

Začalo si s nimi hrát a po louce pobíhat,
chtělo motýlka si chytit a chvíli si s ním povídat.

Koťátko se veselilo, na toulkách mu dobře bylo,
když se nové věci dovědělo, za maminkou běželo.

Máma si s ním povídala a večeri nachystala,
pak pohádku přečetla, koťátku dobrou noc řekla.

Koťátko, když usínalo ze spaní se usmívalo,
na nový den se už těší, až za sluníčkem poběží.

Pohádky v životě dětí hrají nezastupitelnou a důležitou úlohu. Dítě se učí řeč tím, že naslouchá ostatním, pozoruje okolí, poznává nové věci, objevuje svět a o vše se velmi intenzivně zajímá.

Je důležité již od narození si s dětmi povídat, komentovat všechny činnosti a pojmenovávat věci. Dítě toto vše vnímá a za nějaký čas začíná reagovat na známá slova, na známé říkanky a mají potřebu neustále opakovat to, co zvládají a co se jim líbí. Již od narození můžeme pozorovat, že děti si také s hlasem rádi hrají, broukají, pláčou, křičí, snaží se vyluzovat různé zvuky, poslouchá je a snaží se těmito zvuky nějak domluvit se svým okolím.

Je vhodné začínat u malých dětí jednoduchými říkadly, písničkami a prohlížením a „čtením“ obrázků a jednoduchých knížek. Později nastupují krátké a jednoduché pohádky a příběhy.

Měli bychom si každý den udělat čas na čtení s dětmi, a to nejen večer, ale také i během dne a kdykoliv si dítě o čtení řekne. Prostřednictvím pohádek se dítě seznamuje s okolím a zákonitostmi, které ho obklopují, rozvíjejí si svou slovní zásobu, vyjadřovací schopnosti, správnou slovní zásobu, a hlavně vztah ke knihám a ke čtení. Vůbec není na škodu, že děti žádají, abychom jim četli jednu pohádku několikrát, vždy si najdou něco je upoutá, co je pro ně nové a zajímavé a co potřebují slyšet opakovaně, aby si ujasnili, co je jim skryto. Čtením učíme děti naslouchat obsah pohádky, domýšlet si další zápletky pohádky, či příběhu a rozvíjí tak myšlení, fantazii a představivost. Snaží se také hledat různé souvislosti v pohádkách, vyhledávat nové informace a různým způsobem je zpracovávat a využívat v dalších hrách a činnostech. Učí se také i zpracovávat jednotlivé informace, a to jak pohybem, slovem, ale i graficky. Děti také vedeme k tomu, aby nám o tom, co slyšely povídalo, případně předvádělo, nebo nakreslilo, či něco vyrobilo a tím získávají nové vědomosti a rozvíjejí si své schopnosti a dovednosti.

Vždy mne velmi potěšilo, když děti v mateřské škole si vzaly knihu a hrály si, že čtou, prohlížely si obrázky a nad knihou se společně bavily. Občas se také i stávalo, že děti si přinesly svou knihu a hned jsme toho využili ke čtení, k prohlížení obrázků, vyhledávání různých zajímavostí a ostatní děti se seznámili s novou knížkou a uvědomili si, že v knize najdou velmi důležité informace a že kniha je v životě velmi důležitá.

Velmi zásadní úlohu v rozvoji řeči a komunikačních a vyjadřovacích schopností a správné výslovnosti hrají rodiče, kteří by měli být prvními, kteří čtou dětem, koupí jim první knihu, umožní zařídit si první knihovničku a ukážou důležitost knihy v jejich životě. Je vhodné si s dětmi povídat o všem možném, o tom, co viděly, slyšely, co se jim dnes podařilo, jak jim bylo, s čím by potřebovali pomoci, co nového by chtěli poznat. Děti také potřebují i mluvní vzor, aby viděly a věděly, jak vyvozovat jednotlivé hlásky, jak správně vyslovovat, a proto na děti nešíšláme a neopakujeme jejich špatnou výslovnost, ale právě naopak se snažíme mluvit na dítě, tak jak bychom chtěli, aby dítě mluvilo.

V jednom knihkupectví jsem vyslechla rozhovor mámy a její asi pětileté dcerky. Máma si prohlížela knihy a její dcerka se zatoulala do oddělení dětské literatury a tam ji upoutala jedna knížka díky obrázkům – byl tam pejsek, který si zrovna hrál s kuřátkem a na ně se díval přísným pohledem kohout a když si obrázky prohlížela přišla maminka, že už půjdou. V tom holčička se obrátila na maminku, zda ji tu knihu koupí, že by ráda věděla, jaké zajímavé příběhy pejsek v knize prožívá, proč se tak kohout přísně na něj dívá. Velmi mne potěšila odpověď maminky, která s koupí knihy souhlasila a přidala slib, že jak přijdou domů, knihu si společně začnou čít.

Je příjemné vědět, že jsou lidé, kteří knihu potřebují ve svém životě a ke knize vedou i své děti.